



## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 октомври 2020 година

### Соопштение за печат

### Монетарни движења во Република Северна Македонија: септември 2020 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ<sup>1,2</sup>)**, во септември 2020 година, бележи месечно зголемување од 0,6%, што главно се должи на растот на депозитните пари, а во помал дел и на долгорочните депозити до две години, при пад на краткорочните депозити и готовите пари во оптек. На годишно ниво, паричната маса оствари раст од 7,6%, главно како резултат на зголемените депозитни пари, краткорочните депозити и готовите пари во оптек, при пад кај долгорочните депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити<sup>3,4</sup> на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	8.2020	9.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	8.2020	9.2020	8.2020	9.2020
<b>Парична маса М4</b>	<b>418,499</b>	<b>427,071</b>	<b>438,662</b>	<b>455,411</b>	<b>466,255</b>	<b>469,050</b>	<b>11.7</b>	<b>10.5</b>	<b>10.8</b>	<b>9.3</b>	<b>6.6</b>	<b>6.9</b>	<b>-1.1</b>	<b>0.6</b>
<b>Парична маса МЗ</b>	<b>372,833</b>	<b>379,982</b>	<b>388,869</b>	<b>404,028</b>	<b>415,936</b>	<b>418,556</b>	<b>10.4</b>	<b>9.2</b>	<b>9.9</b>	<b>8.2</b>	<b>7.0</b>	<b>7.6</b>	<b>-1.0</b>	<b>0.6</b>
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	31,236	32,554	33,368	36,108	41,710	41,667	9.0	9.7	8.8	12.0	22.6	24.9	-0.8	-0.1
<b>Вкупни депозити</b>	<b>377,800</b>	<b>386,461</b>	<b>394,472</b>	<b>410,794</b>	<b>415,722</b>	<b>418,644</b>	<b>11.1</b>	<b>10.5</b>	<b>10.1</b>	<b>9.5</b>	<b>5.2</b>	<b>6.1</b>	<b>-1.1</b>	<b>0.7</b>
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	96,147	99,456	104,178	111,948	111,278	112,505	12.1	10.1	11.1	14.6	5.8	8.0	1.3	1.1
<i>Во денари</i>	66,691	71,021	75,566	81,911	77,655	79,641	11.1	13.5	11.7	17.9	4.0	5.4	1.5	2.6
<i>Во странска валута</i>	29,456	28,434	28,613	30,036	33,623	32,865	14.4	2.6	9.4	6.4	10.1	14.9	0.9	-2.3
Домаќинства	253,748	258,100	262,458	272,605	275,805	278,469	8.7	9.0	9.3	7.9	5.7	6.1	-2.1	1.0
<i>Во денари</i>	131,901	135,492	137,346	146,231	143,887	145,806	9.6	11.8	12.0	10.4	5.3	6.2	-3.5	1.3
<i>Во странска валута</i>	121,847	122,609	125,113	126,374	131,918	132,663	7.7	6.0	6.4	5.2	6.2	6.0	-0.4	0.6
<b>Вкупни кредити</b>	<b>324,798</b>	<b>330,726</b>	<b>328,970</b>	<b>341,389</b>	<b>350,139</b>	<b>352,824</b>	<b>9.0</b>	<b>8.1</b>	<b>5.6</b>	<b>6.0</b>	<b>6.9</b>	<b>7.3</b>	<b>-1.4</b>	<b>0.8</b>
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	164,734	165,305	159,764	167,952	167,616	168,086	8.2	6.4	1.7	1.9	4.8	5.2	-3.1	0.3
<i>Во денари</i>	103,142	103,308	99,250	103,591	101,454	101,925	10.3	8.8	3.6	-0.8	2.1	2.7	-5.5	0.5
<i>Во странска валута</i>	61,592	61,997	60,514	64,361	66,162	66,161	5.0	2.5	-1.5	6.6	9.4	9.3	0.7	0.0
Домаќинства	158,550	163,963	167,528	172,014	181,176	183,431	9.7	9.9	9.5	10.5	9.0	9.5	0.3	1.2
<i>Во денари</i>	88,854	91,492	92,821	95,075	102,293	103,939	12.9	11.4	9.6	10.0	10.8	12.0	1.1	1.6
<i>Во странска валута</i>	69,697	72,471	74,706	76,939	78,883	79,492	6.0	8.0	9.3	11.0	6.8	6.4	-0.7	0.8

Извор: НБРСМ.

<sup>1</sup> Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

<sup>2</sup> Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

[http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija\\_monetarna\\_07\\_2018\\_mak.pdf](http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf)

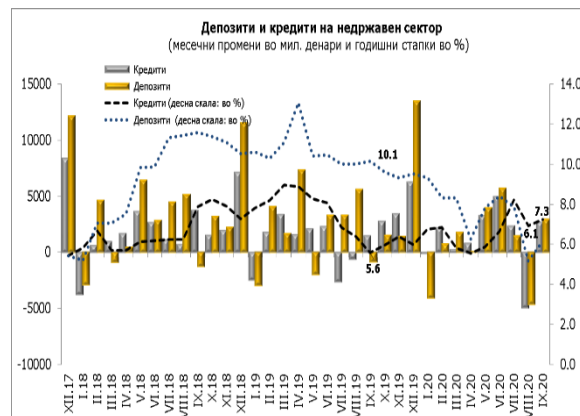
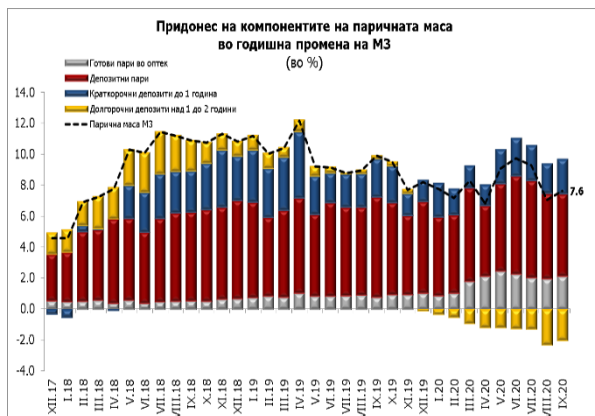
<sup>3</sup> Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

<sup>4</sup> Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка. Исклучувањето на податоците за оваа банка во август влијае на месечните и годишните промени анализирани во ова соопштение.



## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити**<sup>5</sup>, во септември, се повисоки за 0,7%, на месечна основа, што во поголем дел е одраз на зголемувањето на депозитите на секторот „домаќинства“, при умерен раст и на депозитите на корпоративниот сектор. Споредено на годишна основа, вкупните депозити забележаа пораст од 6,1%, при раст на депозитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај секторот „домаќинства“.
- Во септември, **вкупните кредити**<sup>6</sup>, бележат месечен раст од 0,8%, како резултат на растот на кредитирањето на двата сектора, при поголем придонес на секторот „домаќинства“. Годишниот раст на вкупните кредити изнесува 7,3% и произлегува од зголеменото кредитирање кај двата сектора, коешто е поизразено кај секторот „домаќинства“.



Извор: НБРСМ.

### 1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор<sup>7</sup>



Извор: НБРСМ

<sup>5</sup> Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

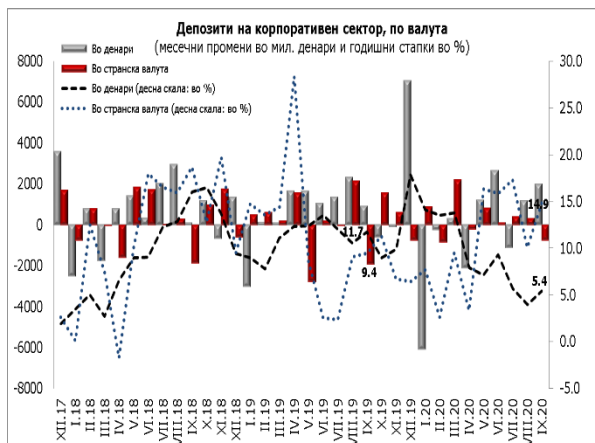
<sup>6</sup> На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

<sup>7</sup> За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.



## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, во септември, се повисоки за 1,1%, во споредба со претходниот месец, што во најголем дел се должи на зголемувањето на депозитните пари, при раст, но помал кај долгорочните депозити (во денари и во странска валута) и краткорочните депозити во денари, во услови на пад кај краткорочните депозити во странска валута. Анализирани на годишна основа, вкупните депозити на корпоративниот сектор бележат раст од 8,0%, којшто главно произлегува од повисоките депозитни пари и краткорочните депозити во странска валута, при евидентиран пад кај краткорочните и долгорочните депозити во денари.
- Во септември, кај **кредитите на корпоративниот сектор<sup>8</sup>**, е забележан раст од 0,3%, на месечна основа и целосно се објаснува со зголеменото кредитирање во денари. Во споредба со септември минатата година, кредитите на корпоративниот сектор се зголемени за 5,2%, како резултат на порастот на кредитите во денари и странска валута, којшто е поизразен кај кредитите во странска валута.



Извор: НБРСМ.

## 2. Депозити и кредити на домаќинствата<sup>9</sup>



Извор: НБРСМ.

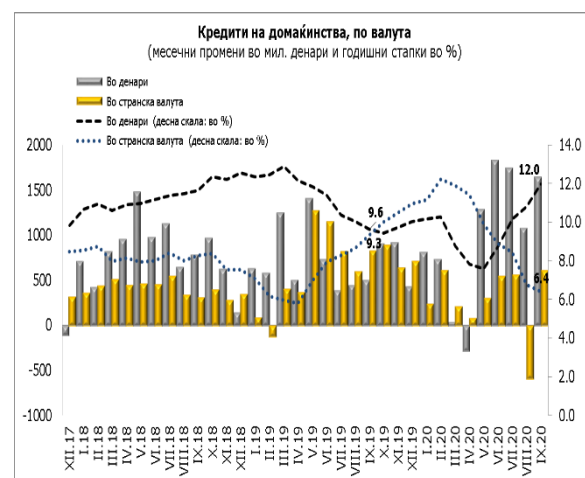
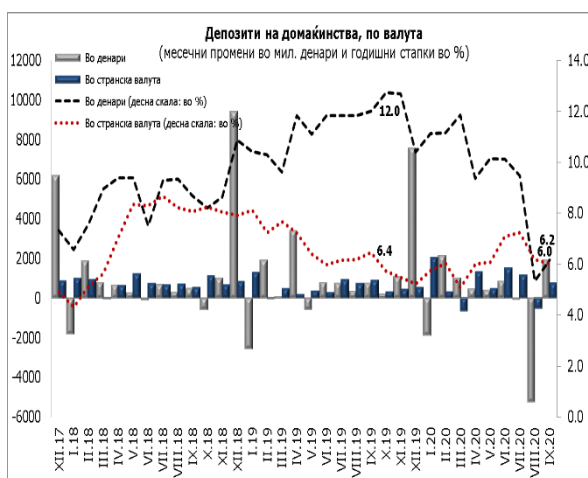
<sup>8</sup> Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

<sup>9</sup> За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршителите на дејност.

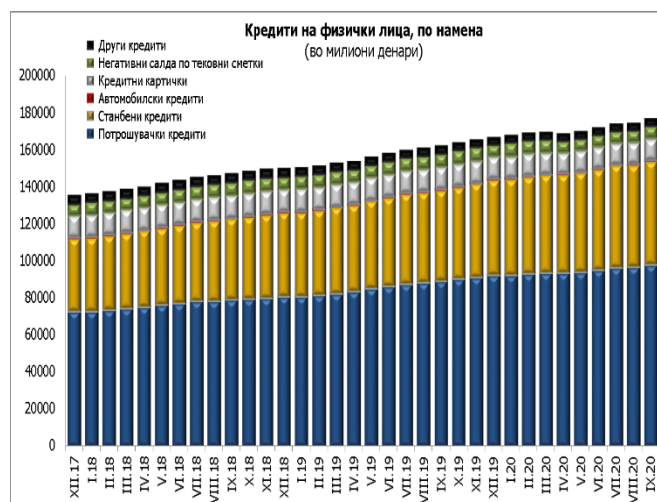


## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на домаќинствата**, во септември, се зголемени за 1,0% на месечно ниво, главно под влијание на растот на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, при позитивен, но помал придонес и на останатите компоненти. На годишно ниво, депозитите на домаќинствата растат за 6,1%, во најголем дел поради зголемувањето на депозитните пари, како и краткорочните депозити во странска валута, при остварен пад кај останатите компоненти.
- Во септември, **кредитите на домаќинствата**, забележаа месечен и годишен раст од 1,2% и 9,5%, соодветно. Анализирани според валутната структура, кредитите одобрени во денари имаат поголем придонес кон растот на месечна и на годишна основа.



Извор: НБРСМ.



Извор: НБРСМ.



## Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	8.2020	9.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	8.2020	9.2020	8.2020	9.2020
Потрошувачки кредити	82,324	86,335	89,042	92,430	96,618	97,850	10.9	12.0	12.8	14.6	9.6	9.9	0.4	1.3
Станбени кредити	46,477	47,785	49,116	51,338	55,144	55,985	13.6	12.9	11.9	12.7	13.0	14.0	-0.3	1.5
Автомобилски кредити	319	320	316	316	286	291	0.4	4.0	4.8	1.4	-10.7	-7.9	-0.9	1.7
Кредитни картички	12,113	12,007	11,956	11,928	11,566	11,649	-0.4	-1.5	-2.3	-2.6	-3.7	-2.6	0.1	0.7
Негативни салда по тековни сметки	6,830	6,850	7,043	6,123	6,149	6,280	8.4	2.7	2.3	-1.7	-10.9	-10.8	2.1	2.1
Други кредити	4,252	4,217	4,194	4,118	3,931	3,912	-6.2	-8.2	-8.2	-10.6	-5.4	-6.7	0.0	-0.5

Извор: НБРСМ.

- Во септември, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, остварија месечен раст од 1,3% и 1,5%, соодветно и годишен раст од 9,9% и 14,0%, соодветно. **Автомобилските кредити**, во септември, бележат месечен раст од 1,7%, додека на годишна основа се намалени за 7,9%. Кредитите одобрени на **кредитни картички** забележаа месечно зголемување од 0,7%, при годишен пад од 2,6%, додека **негативните салда на тековните сметки** се зголемени за 2,1%, на месечна основа, при годишен пад од 10,8%. Кредитите одобрени врз **други основи**, овој месец, забележаа месечен и годишен пад од 0,5% и 6,7%, соодветно.

\*\*\*

### Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци [http://www.nbrm.mk/monetarna\\_statistika.nspk](http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk)

Методолошки објаснувања:

[http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija\\_monetarna\\_07\\_2018\\_mak.pdf](http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf)

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

[http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija\\_za\\_promeni\\_vo\\_monetarnata\\_statistika\\_mk.pdf](http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf)



**Народна банка на Република Северна Македонија  
Дирекција за статистика**

Следни објавувања: Календар на објавување податоци  
[http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar\\_na\\_objavuvanje\\_podatoci.pdf](http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf)

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 20 ноември 2020 година (референтен пресек заклучно со октомври 2020).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: [contact.statistika@nbrm.mk](mailto:contact.statistika@nbrm.mk) или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).